



به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی روانپرستاری

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: کارورزی روانپرستاری

شماره درس: ۵۱۳۵۷۹

نوع و تعداد واحد: کارورزی، ۴ واحد

دروس پیش نیاز: ندارد

فراگیران (مقطع، رشته، ترم): کارشناسی ارشد روانپرستاری ترم ۴ نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴

زمان کارآموزی: طبق روزهای اعلام شده توسط گروه روانپرستاری

محل کارآموزی: بخش های روانپزشکی کودکان و نوجوانان بیمارستان امین، روانپزشکی زنان و مردان مراکز درمانی خورشید و فارابی

اساتید درس: اعضاء گروه روانپرستاری

مسئول درس: سیما قزلباش

زمان حضور در دفتر کار: روزهای یکشنبه اتاق شماره ۱۷۱ / شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۸۰

Email: ghezelbash@nm.mui.ac.ir

شرح درس

در این درس دانشجویان با توجه به آگاهی و مهارت های فرا گرفته شده در راستای ارتقاء سطح سلامت جسمی، روانی و اجتماعی بیماران بستری در بخش های روانپزشکی تلاش نموده و به ارائه مراقبت های روانپرستاری متناسب با سطح نیازهای هر یک از بیماران خواهند پرداخت.

هدف کلی

هدف کلی از دوره کارورزی، توسعه خدمات مبتنی بر شواهد روانپرستاری با رویکرد *Service-based Learning* در سطوح تخصصی بالینی، مراکز جامعه‌نگر و مراقبت اولیه است. ایجاد تداوم خدمات روانپرستاری در مراکز اصلی پیشگیری و غربالگری سلامت روان با رویکرد منطقه ای در شهرهای بزرگ، در دسترس‌سازی خدمات مراقبت از سلامت روان در بیماری های جسمی،

روانشناختی و تهدید کننده حیات و نیز گسترش خدمات مراقبت روان به جمعیت‌های حاشیه‌ای و آسیب‌پذیر به منظور ایفای نقش در سیاست پوشش همگانی سلامت از اهداف کلی این دوره است.

اهداف رفتاری (جدول ۱ و ۲)

از فراگیران انتظار می‌رود در پایان دوره:

- محیط فیزیکی، روانی مناسب برای برقراری ارتباط و مصاحبه با بیمار/ خانواده را فراهم کنند.
- قادر به برقراری ارتباط درمانی با بیمار بستری باشند.
- بررسی جامع وضعیت روانی بیماران را انجام دهند.
- تشخیص‌های پرستاری مبتنی بر تجزیه و تحلیل داده‌های بدست آمده از مرحله بررسی و شناخت فرایند پرستاری را ثبت کنند.
- بر اساس تشخیص‌های پرستاری اهداف مراقبتی را برای بیمار/ خانواده مشخص کنند.
- جهت حصول اهداف تعیین شده گام برنامه ریزی در فرایند پرستاری را انجام دهند.
- در برنامه مراقبت درمانی مددجو با تیم درمان همکاری کنند.
- انواع درمان‌های تکمیلی متداول (نظیر آرامسازی، ورزش و ...) در حیطه تخصصی خویش را به بیماران ارائه کنند.
- نیازهای آموزشی و مشاوره‌ای بیمار/ خانواده را شناسایی کنند.
- بیمار را از نظر معیارهای ترخیص ارزیابی و پایش کنند.

شیوه کارآموزی:

دانشجو طی این واحد درسی ۴۰ کشیک (۲۷۲ ساعت) خواهد داشت که شامل ۲۰ شیفت گروهی صبح در بخش‌های اعلام شده و ۲۰ شیفت فردی بعنوان دستیار و کمک مربی اساتید گروه روانپرستاری در کارآموزی‌های مقطع کارشناسی، می‌باشد. دانشجو موظف است در هر کشیک ۲ بیمار را با هماهنگی سرپرستار انتخاب نموده و مسئولیت کلیه مراقبت‌های پرستاری ایشان در قالب فرایند پرستاری (از بررسی و شناخت تا شرکت در راند پزشکی بیمار، برنامه ریزی و اجرای برنامه‌های مراقبتی و آموزش به بیمار و خانواده) را به عهده بگیرد.

بر اساس صلاحدید اساتید دوره موقعیت‌های بالینی تعریف شده و محتوای عملکردی دانشجویان جهت کارورزی به شرح زیر خواهد بود:

الف) به صلاحدید استاد دوره دانشجویان در مراکز تخصصی روان‌پزشکی حضور یافته و در زمینه ارائه خدمات مراقبت انتقالی (Transitional Care)، مراقبت پیگیر (Continuous of Care) و مشاوره‌های روانی (Psychoeducation) بیمار و خانواده در زمان بستری و تا شش ماه بعد از بستری فعالیت خواهند داشت.

ب) به صلاحدید استاد دوره دانشجویان در مراکز بهداشت روانی، اجتماعی، اعتیاد، مراکز جامع سلامت شهری یا روستایی بصورت حضوری یا مجازی (تلفنی) به ارائه خدمات آموزش روانی پرداخته و در صورت لزوم تحت نظارت و راهنمایی استاد درس جهت غربالگری و تسهیل ساختار ارجاع فعالیت خواهند کرد.

ج) به صلاحدید استاد درس دانشجویان در کلینیک‌های مشاوره و مراقبت پرستاری تحت نظارت دانشکده به صورت حضوری یا مجازی به ارائه خدمات آموزشی و مشاوره‌ای روان‌پرستاری (مانند خدمات مشاوره تلفنی صدای روان‌پرستاری و نظایر آن) خواهند پرداخت.

د) به صلاحدید استاد درس دانشجویان در زمینه تولید محتوا و یا آموزش مبتنی بر شواهد و به‌روز مراقبت سلامت روان در سطح جامعه، اقدام خواهند کرد.

ه) به صلاحدید استاد درس دانشجویان در زمینه توسعه آموزش و پژوهش‌های عملیاتی با محوریت ارتقاء و بهبود سلامت روان در پرستاران، اقدام خواهند کرد.

و) به صلاحدید استاد درس دانشجویان بر اساس علاقه خود در یکی از سه حوزه زیر در قالب دستیاری اساتید روان‌پرستاری فعالیت خواهند کرد:

- ارائه خدمات تیمی و بین حرفه‌ای بعنوان پرستار رابط در تیم‌ها و کلینیک‌های جسمی، طب روان‌تنی، کلینیک‌های اعتیاد، ایدز و نظایر آن.
- ارائه خدمات داوطلبانه به جمعیت‌های آسیب‌پذیر و حاشیه‌نشین.
- پژوهش‌های گراند و تیمی رهبری شده توسط دپارتمان روان‌پرستاری.

توجه ۱: کلیه طرح‌های دستیاری فوق می‌تواند با نظارت مستقیم استاد مربوطه و یا دانشجویان دکتری پرستاری دپارتمان روان‌پرستاری (طبق نظر اساتید دوره) صورت پذیرند.

توجه ۲: تکالیف در هر واحد بر اساس ضرورت‌ها و نیازهای توسعه خدمات و مبتنی بر ارائه خدمات و عملکرد تعیین خواهد شد.

شیوه یادگیری دانشجویان در دوره:

- خودآموزی و روش هدایت غیر مستقیم با راهبرد آموزش خود راهبر

نحوه ارزشیابی دانشجوی

- آزمون مشاهده مستقیم مهارت‌های عملی (DOPS)
- بازخورد ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- ارزیابی کارپوشه (Portfolio)
- ارزیابی مبتنی بر گزارش پروژه (Project Based Assessment)

بازم ارزشیابی دانشجوی در حین و پایان دوره بر اساس اهداف آموزش به صورت:

- ارزشیابی استاد به صورت مشاهده عملکرد دانشجو (۶۰ درصد نمره)
- تدوین و ارائه گزارش کار کتبی و پروژه (۳۰ درصد نمره)
- همکاری نزدیک با اعضای تیم سلامت روان و رعایت اصول حرفه ای و اخلاقی (۱۰ درصد نمره)

مسئولیت های دانشجوی:

- دانشجویان موظف هستند قبل از شروع کارآموزی ضوابط و مقررات آموزشی، شیوه نامه اجرایی آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور و کدهای اخلاق حرفه ای را مطالعه نموده و در تمام مدت کارآموزی آنها را رعایت نمایند.
- دانشجو موظف است به موقع در بخش حضور یابد.
- دانشجو موظف است با سایر دانشجویان و پرسنل بخش های روانپزشکی ارتباط مناسبی برقرار کند.
- دانشجو موظف است با مطالعه قبلی مطالب تئوری مورد نیاز واحد کارآموزی در بخش حاضر شود.

سیاست ها و قوانین کارآموزی:

- حضور به موقع و فعالانه در برنامه های طراحی شده طی دوره کارورزی الزامی است.
- استاد مجاز است از ورود دانشجویانی که در ورود به بخش بیش از ۱۵ دقیقه تأخیر دارند ممانعت بعمل آورده و یک روز غیبت اعلام نماید.
- در صورت غیبت بیش از ۱/۱۰ ساعات کارآموزی:
 - غیبت مجاز: واحد درسی دانشجو حذف خواهد شد.
 - غیبت غیر مجاز: نمره دانشجو صفر منظور خواهد شد.
- دانشجو موظف به رعایت اخلاق و پوشش حرفه ای متناسب با جایگاه حرفه ای یک پرستار می باشد.
- نصب اتیکت شناسایی بر لباس فرم الزامی می باشد.

- نکته: با توجه به قوانین و سیاست های برنامه ریزی شده بیمارستان و حساسیت بالای بخش روانپزشکی، دانشجو ملزم است گوشی تلفن همراه خود را در بخش در حالت سکوت قرار دهد.
- دو شیفت متوالی در این واحد درسی ممنوع می باشد.

منابع:

- 1) Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition Edited by American Psychiatric Association, 2022.
- 2) Tapan Parikh, and Mina K. Dulcan,. Study Guide to Child and Adolescent Psychiatry, Second Edition. American psychiatric association publishing. 2023.
- 3) Text book of Child and Adolescent Psychiatry. 3 rd. Washing ton, DC, American Psychiatric Pub, 2022.
- 4) تشکری اشرف. ارزیابی روانپزشکی کودکان و نوجوانان. تهران: نشر طبیب. ۱۳۹۱.
- 5) کارولین اس. شرودر، بتی ان. گوردون. سنجش و درمان مشکلات دوران کودکی. ترجمه مهرداد فیروز بخت. چاپ سوم. تهران. انتشارات دانشره. ۱۴۰۱.
- 6) رضاعی فرزین. ترجمه خلاصه روانپزشکی علوم رفتاری – روانپزشکی بالینی. کاپلان هارولدو سادوک بنیامین. جلد سوم. تهران: انتشارات ارجمند. ۱۴۰۱.
- 7) واقعی س، بزازکاهانی ح، ربانی ج. روانپرستاری کودک و نوجوان. تهران: نشر اندیشه رفیع. ۱۳۹۲.

Online Data Bases: <http://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>

جدول ۱: اهداف رفتاری مورد انتظار از دانشجویان در بخش های بالینی تعیین شده

<ul style="list-style-type: none"> ○ آشنایی با اهداف درس ○ آشنایی با قسمت های مختلف بخش، کارکنان و قوانین آموزشی، اصلاحات رایج بخش ○ انتخاب و مطالعه دو پرونده و انتخاب کیس جهت ارائه مراقبت های روانپرستاری ○ ارائه شرح حال کیس انتخاب شده خود در گروه دانشجویان 	روز ۱
<p style="text-align: center;">*بررسی و شناخت عمومی و اختصاصی بیمار:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ فراهم نمودن محیط فیزیکی، روانی مناسب برای برقراری ارتباط و مصاحبه با بیمار/ خانواده ○ تعیین استرسورهای زندگی بیمار/ خانواده ○ ارزیابی توانایی های بالقوه و بالفعل و محدودیت های بیمار ○ بررسی وضعیت مهارت های ارتباطی و اجتماعی بیمار/ خانواده ○ بررسی وضعیت خانوادگی، اجتماعی- اقتصادی خانواده ○ بررسی نیازهای آموزشی و مشاوره ای بیمار/ خانواده ○ بررسی وضعیت روانی (MSE) بیمار <p style="text-align: center;">*شناسایی مشکلات و تدوین تشخیص های پرستاری:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ تعیین نیازهای مراقبتی، درمانی و آموزشی مددجو مبتنی بر بررسی و شناخت انجام شده ○ فهرست نمودن علائم و نشانه های بروز مشکل ○ فهرست نمودن عوامل مرتبط با بروز مشکل <p style="text-align: center;">*تعیین اهداف مراقبتی و برنامه ریزی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ تعیین اهداف بر اساس تشخیص های پرستاری ○ اولویت بندی مراقبت های پرستاری و درمانی ○ برنامه ریزی جهت حصول اهداف مراقبتی 	روز ۲
<p style="text-align: center;">*اجرای مداخلات:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ مشارکت و همکاری لازم در برنامه مراقبت درمانی مددجو با تیم درمانی نظیر گزارش نویسی پرستاری، شرکت در الکتروشوک درمانی و ... ○ ایجاد انگیزه جهت پذیرش درمان توسط بیمار/ خانواده ○ کاربرد انواع درمان های تکمیلی متداول (نظیر آرام سازی، ورزش و ..) در حیطه تخصصی خویش برای بیمار ○ ارائه آموزش های مراقبتی - درمانی به بیمار/ خانواده 	روز ۳
<p style="text-align: center;">*ارزشیابی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ قضاوت در مورد میزان دستیابی به برآیندهای مورد انتظار ○ گزارش دقیق سیر پیشرفت علائم و نشانه های اختلالات بیمار ○ ارزیابی بیمار از نظر معیارهای ترخیص 	روز ۴

جدول ۲: اهداف رفتاری مورد انتظار از دانشجویان در برنامه کمک مربی

اهداف رفتاری	تاریخ
اهداف رفتاری	تاریخ
<p>دانشجو یک طرح درس روزانه تدوین کند.</p> <p>مقررات دوره را به دانشجویان توضیح دهد.</p> <p>دانشجویان را با بخش و مقررات بخش های روانپزشکی آشنا کند.</p> <p>هدف: دانشجو مرحله "بررسی" در فرایند پرستاری را برای دانشجویان مرور کند:</p> <p>دانشجو موظف است دانشجویان کارآموزی خود را در زمینه های زیر مورد آموزش، نظارت و پیگیری قرار دهد:</p> <p>۱. دانشجو را به مطالعه یک پرونده در بخش و ارائه گزارش آن در جمع دانشجویان توصیه و پیگیری کند.</p> <p>۲. نحوه اخذ یک شرح حال روانپزشکی از بیمار را به دانشجو آموزش دهد.</p>	روز اول
<p>هدف: دانشجو مرحله "بررسی" در فرایند پرستاری را برای دانشجویان مرور کند:</p> <p>دانشجو موظف است دانشجویان کارآموزی خود را در زمینه های زیر مورد آموزش، نظارت و پیگیری قرار دهد:</p> <p>۱. تحت نظارت استاد خود با مددجو بطور مستقل، در جمع دانشجویان، ارتباط برقرار نمایند.</p> <p>۲. اصول مربوط به مراحل سه گانه ارتباط شامل آشنایی، کار و اختتام را به دانشجو آموزش دهد.</p> <p>۳. کاربرد تکنیک های مختلف ارتباط درمانی را با دانشجویان تمرین کند.</p> <p>۴. موانع ارتباط درمانی را برای دانشجویان مرور کند.</p> <p>۵. دانشجویان را جهت برقراری ارتباط درمانی با بیمار ملزم و راهنمایی کند.</p>	روز دوم
<p>هدف: دانشجو مرحله "بررسی" در فرایند پرستاری را برای دانشجویان مرور کند:</p> <p>دانشجو موظف است دانشجویان کارآموزی خود را در زمینه های زیر مورد آموزش، نظارت و پیگیری قرار دهد:</p> <p>۱. انجام یک معاینه وضعیت روانی (MSE) از بیمار را برای دانشجویان مرور کند.</p> <p>۲. دانشجویان را برای انجام معاینه وضعیت روانی ملزم و همراهی کند.</p>	روز سوم
<p>هدف: دانشجو مرحله "بررسی" در فرایند پرستاری را برای دانشجویان مرور کند:</p> <p>دانشجو موظف است دانشجویان کارآموزی خود را در زمینه های زیر مورد آموزش، نظارت و پیگیری قرار دهد:</p> <p>۱. مددجو را از نظر بهداشت فردی، وضعیت ظاهری، آراستگی و توانایی مراقبت از خود مورد بررسی قرار دهند.</p> <p>۲. نیازهای بیمار را (بر اساس نظریه مازلو) بررسی نمایند.</p> <p>۳. استرس های مددجو را با استفاده از ابزارهایی نظیر مقیاس هولمز- راهه بررسی نمایند.</p> <p>۴. قدرت سازگاری مددجو را بررسی نمایند.</p> <p>۵. علائم حیاتی مددجو را اندازه گیری و ثبت نمایند.</p> <p>۶. الگوی تغذیه مددجو را مورد بررسی قرار دهند.</p> <p>۷. وضعیت دفع مددجو را بررسی نمایند.</p> <p>۸. وضعیت خواب و استراحت مددجو را بررسی نمایند.</p> <p>۹. آزمایشات بیمار را بررسی نمایند.</p>	روز چهارم

روز پنجم	<p>هدف: دانشجو مرحله "تشخیص" در فرایند پرستاری را برای دانشجویان مرور کند:</p> <p>دانشجو موظف است دانشجویان کارآموزی خود را در زمینه های زیر مورد آموزش، نظارت و پیگیری قرار دهد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. نیازهای آموزشی بیمار را تعیین نمایند. ۲. مشکلات بیمار را فهرست نمایند. ۳. تشخیص های پرستاری را با توجه به جدول تشخیص های پرستاری NANDA مکتوب نمایند.
روز ششم	<p>هدف: دانشجو مرحله "برنامه ریزی و هدف" در فرایند پرستاری را برای دانشجویان مرور کند:</p> <p>دانشجو موظف است دانشجویان کارآموزی خود را در زمینه های زیر مورد آموزش، نظارت و پیگیری قرار دهد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. اولویتهای مراقبتی برای بیمار را دقیقاً مشخص کنند. ۲. اهداف (کوتاه مدت و بلند مدت) را بطور صحیح تعیین نمایند. ۳. با توجه به امکانات موجود در بخش، جهت حل مشکلات بیمار برنامه ریزی لازم را انجام دهند.
روز هفتم	<p>هدف: دانشجو مرحله "مداخلات پرستاری" در فرایند پرستاری را برای دانشجویان مرور کند:</p> <p>دانشجو موظف است دانشجویان کارآموزی خود را در زمینه های زیر مورد آموزش، نظارت و پیگیری قرار دهد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. در برنامه های درمانی بخش نظیر دارودرمانی، الکتروشوک درمانی، کاردرمانی و ثبت گزارش پرستاری مشارکت کنند (در صورت حضور در کارآموزی بیماری های روانی) ۲. به بهداشت فردی بیمار (حمام - تغذیه - خواب - لباس و) توجه نمایند و انگیزه رعایت بهداشت فردی را در وی بوجود آورند. ۳. روشهای مدیریت استرس شامل پیشگیری و راههای غلبه بر استرس را به بیمار آموزش دهند. ۴. روشهای ارتقاء سازگاری را به بیمار آموزش دهند. ۵. روشهای شناخت و ارتقاء توانمندی های بیمار را به بیمار آموزش دهند. ۶. جهت اوقات فراغت بیمار برنامه ریزی نمایند و انگیزه وی جهت شرکت در برنامه های درمانی نظیر کار درمانی را تقویت کنند. ۷. مهارتهای برقراری ارتباطات اجتماعی اثربخش را به بیمار آموزش دهند. ۸. مهارتهای برقراری ارتباط با بیمار را به خانواده بیماران آموزش دهند.
روز هشتم	برنامه روز هفتم تکرار شود
روز نهم	برنامه روز هفتم تکرار شود
روز دهم	<p>هدف: دانشجو مرحله "ارزشیابی" در فرایند پرستاری را برای دانشجویان مرور کند:</p> <p>دانشجو موظف است دانشجویان کارآموزی خود را در زمینه های زیر مورد آموزش، نظارت و پیگیری قرار دهد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. در زمان ترخیص بیمار یا به اتمام رسیدن دوره کارآموزی بیمار را بطور دقیق، مجدداً مورد ارزیابی قرار دهند. <p>-دانشجو در برنامه ارزشیابی پایان دوره دانشجویان تحت نظارت استاد حضور فعال دارد.</p>